

[Lasse Budtz]

ser at deltage i et prøvestop og i realiteten end ikke vil forhandle.

Den meget ansete amerikanske republikanske senator Mark Hatfield skrev for nylig i New York Times, at præsident Reagan må have en hemmelig plan for et stop for atomkaprustningen. Det er den eneste undskyldning, skrev Hatfield, for den amerikanske genoptagelse af prøvesprængningerne, endda på et tidspunkt, hvor Sovjet har stoppet sine sprængninger og erklæret sig parat til at forhandle om et definitivt stop. Dette er altså en fremtrædende amerikansk republikansk politikers ord.

USA har ifølge officielle og åbne internationale kilder nu gennemført 765 sprængninger, Sovjet 561. SIPRI i Stockholm, men også andre, f.eks. amerikanske institutter, mener, at USA har gennemført flere sprængninger, end de fire andre atommagter tilsammen har gennemført. Alligevel siger USA, at det er nødvendigt at fortsætte.

Ifølge de sidste, helt officielle oplysninger, som er viderebragt i amerikanske aviser, bl.a. Herald Tribune, søger USA nu bevillinger, der kan medføre produktion af ca. 2.000 flere kernevåbensprængninger om året. I forvejen findes der som bekendt tæt på 60.000 på lager hos alle fem atommagter tilsammen, og det skulle vel i grunden være mere end rigeligt.

Samtidig arbejder amerikanerne med helt nye atomvåbentyper, og – igen ifølge amerikanske kilder, denne gang eksperter i Los Alamos – udvikling af blot et enkelt af disse nye våben vil kræve måske op til 200 prøvesprængninger.

Vi er alvorligt bange for, at udviklingen er den samme i Sovjet, og det finder vi heller ingen indskyldninger for, og de amerikanske regeringsembesdmænd vil givetvis sige det samme. Vi befinder os med andre ord ved indledningen til et fuldstændig uhammet atomvåbenkapløb, et kapløb af et omfang, som vi knap nok har fantasi til at forestille os.

Men der er heldigvis mange andre amerikanere end dem, jeg allerede har nævnt, der ligesom vi finder, at dette er vanvid slet og ret. Der må gøres noget for at stoppe, synke, formindske udviklingen, naturligvis helst helt hindre den. Fra amerikanske kilder har vi i går fået oplyst, at der i den amerikanske kongres i nær fremtid vil blive fremsat et

forslag til resolution eller et lovforslag, hvis vedtagelse vil medføre, at regeringen bliver frataget de økonomiske midler til en fortsættelse af prøvesprængningerne, og meget betydelige amerikanske politikere står bag.

Når præsident Reagan, støttet af bl.a. den i Danmark velkendte – for at bruge et pænt ord – Richard Pearl, siger, at det er nødvendigt at fortsætte sprængningerne, motiverer man det ikke længere med, at det er umuligt at kontrollere, om der finder sprængninger sted. Seismiske apparater kan afsløre sprængningerne. Dertil kommer, at Sovjet nu har meddelt, at man er villig til at modtage internationale inspektører udstyret med seismiske apparater, og de må opholde sig de steder i Sovjetunionen, hvor man har mistanke om at sprængninger vil finde sted. Også dette har vi i går fået bekræftet af amerikanske kilder.

Nej, nu siger den amerikanske regering helt åbent, at man må fortsætte prøvesprængningerne, fordi man ganske enkelt vil udvide sine beholdninger og udvikle nye våben bl.a. til stjernekrigsprogrammet, og dette er uimodsigeligt. Men hvis man anvender atomsprængninger i stjernekrigsprojektet for at fremskaffe energi i rummet til laserstråler, så ikke blot overtræder man aftalen om forbud mod kernevåben i rummet, man bryder også præsident Reagens løfter.

Man mener også, at man må fortsætte sprængningerne for at gøre den amerikanske atomvåbentrussel troværdig. Hvad tror man ikke, det vil medføre i Sovjetunionen? De vil gøre nøjagtig det samme, og det bør akkurat på samme måde fordømmes.

De fleste eksperter, også de fleste amerikanske, er enige om, at USA er foran på kernevåbenområdet både kvalitativt og kvantitativt. Hvis det er rigtigt – og vi må jo tro på de amerikanske kilder – så må det jo betyde, at hvis man gennemførte et prøvestop nu, ville man være i stand til at bevare og sikre det amerikanske forspring, som amerikanerne selv hævder eksisterer.

Amerikanske politikere med senatorerne Cranston og Kennedy i spidsen er i høj grad opmærksomme på, at anvendelse af kernevåben i stjernekrigsprogrammet er en overtrædelse af traktaten om våben i det ydre rum, og det har de derfor skrevet i et brev til præsidenten.